

Laboratórne cvičenie č. 5

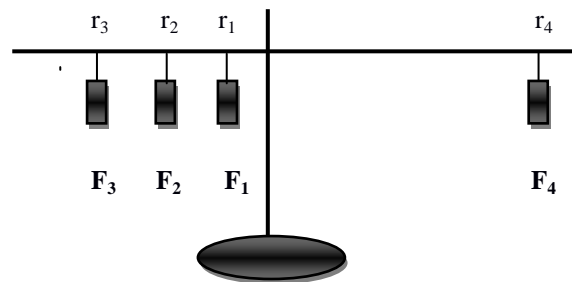
Dátum: 26.3.2015

Spolupracovníci: Karolína Lutterová, Jozef Stašik, Soňa Závodná

Názov: Overenie momentovej vety

Pomôcky: momentová tyč, stojan, závažia, dĺžkové meradlo

Teória:

Ak je tyč v rovnováhe, potom platí:

$$\vec{M}_1 + \vec{M}_2 + \vec{M}_3 + \vec{M}_4 = 0 \rightarrow$$

Postup:

1. Zostavíme pomôcky podľa obrázku.
2. Na moment. tyč zavesíme postupne 2,3,...,7 závaží.
3. Posúvaním pôsobiska jedného z nich nájdeme rovnováhu.
4. Odmeriame ramená tiažových síl závaží, namerané údaje zapíšeme do tabuľky.
5. Vypočítame momenty jednotlivých síl a celkový moment.

Tabuľka:

Č.m.	F ₁ [N]	F ₂ [N]	F ₃ [N]	F ₄ [N]	F ₅ [N]	F ₆ [N]	F ₇ [N]	r ₁ [m]	r ₂ [m]	r ₃ [m]	r ₄ [m]	r ₅ [m]	r ₆ [m]	r ₇ [m]
1.	0,5	0,5	/	/	/	/	/	0,08	0,08	/	/	/	/	/
2.	1	0,5	0,5	/	/	/	/	0,06	0,06	0,06	/	/	/	/
3.	1	0,5	0,5	1	/	/	/	0,16	0,04	0,06	0,11	/	/	/
4.	1	0,7	0,5	0,5	1	/	/	0,10	0,08	0,04	0,06	0,10	/	/
5.	1	0,7	1	0,5	1	0,5	/	0,10	0,08	0,04	0,08	0,10	0,12	/
6.	1	0,7	1	0,5	0,5	0,5	1	0,10	0,08	0,04	0,04	0,06	0,08	0,10

Č.m.	M ₁ [Nm]	M ₂ [Nm]	M ₃ [Nm]	M ₄ [Nm]	M ₅ [Nm]	M ₆ [Nm]	M ₇ [Nm]	M [Nm]
1.	+0,04	-0,04						0
2.	+0,06	-0,03	-0,03					0
3.	+0,16	-0,02	-0,03	-0,11				0
4.	+0,10	+0,056	-0,02	-0,03	-0,10			0,006
5.	+0,10	+0,056	+0,04	-0,04	-0,10	-0,06		0,004
6.	+0,10	+0,056	+0,04	-0,02	-0,03	-0,04	-0,10	0,006

Výpočet: $M_1 = F_1 \cdot r_1 = 1\text{N} \cdot 0,06\text{m} = 0,06\text{ Nm}$
 $M_2 = F_2 \cdot r_2 = 0,5\text{N} \cdot 0,06\text{m} = 0,03\text{ Nm}$
 $M_3 = F_3 \cdot r_3 = 0,5\text{N} \cdot 0,06\text{m} = 0,03\text{ Nm}$ $\vec{M}_1 + (-M_2) + (-M_3) = 0\text{ [Nm]}$

Záver:

Nulový vektor nám nevyšiel vždy, v dôsledku odchýlky merania dĺžky ramien síl, pri vážení hmotnosti závaží a kvôli pôsobeniu tretej sily osi otáčania na ramená síl.